

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Miseriae humanæ, superbiæ humanæ sunt frænum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Debitum enim naturale mors est, hominibus ab initio impositum: neque ulla ratione ipsius aduentus vitari potest. Hac omnia, ut sagax ille ac prudens adolescens audierit atque intellexit, intimo corde ingemiscens, dixit: Acerba hac vita est, atque omni dolore ac morticitate plena, si res ita se habet. Et quonam modo quispiam in incerta mortis expectatione, cuius aduentus non modo vitari non potest, sed etiam, ut dixistis, incertus est, securo animo erit? Abiitque hac secum volvens, atque assidue considerans, mortisq; memoriam identidem animo repetens, ac deinceps in doloribus animiq; consternatione vivens atque in perpetuo morore degens. Atque apud se dicebat: Ergo mors me aliquando corripiet? Et quisnam erit qui me post mortem meminerit, cum tempus omnia obliuione contrinerit? Num praterea morte functus in nihilum dissoluar; an contra altera quadam vita est, & alter mundus? Hac & his similia perpetuo cogitans, pallore conficiebatur. Nempe ea indoles erat, ut res suis momentis ponderaret: quo ingenio voluit omnes homines esse hominum Moderator, ut, naturae suae imbecillitate considerata, supercilium disserent ponere.

Superbit homo tot miserijs vnde circumuallatus: quas cogitationes habuisset, si ipse, tamquam rupes immobilis, inter circumlatrantes vndas stetisset inconcussus? Oriuntur, & occidunt sidera: nascuntur, & denascuntur elementa: Lapidès quoque & saxa sinduntur, suamque patiuntur senectutem: plantæ virescunt, & arescunt: animalia cetera omnia gignuntur, & moriuntur; quid de se ipso sensisset homo, si immortalis fuisset? in quantum intumuisset? *Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes, & Ecel. 1. 2.* omnia vanitas. Itaque quia universitatis quidam veluti finis est homo, vel Philosopho teste, isq; à fine suo deflexit, qui erat Deus, omnis creatura vanitati subiecta est, propter ipsum quodammodo, ipse *Psal. 143. 3.* verò non solum vanitati similis factus, sed etiam universa vanitas *Psal. 38. 6.* (si viuens, multò magis mortuus, inquit S. Hieronymus) omnium namque rerum in se gradus comprehendit. Nam subit iniurias corruptibilitatis, ut res inanimatae; necessitatem nutritio- Aristot. 2. nis, accretionis, decretionis, mortis cum viuentibus; sensibilia Phys. tex. 25. affectionum, & patibilium alterationem qualitatum, cum sentientibus; alternationem cogitationum, voluntatum, studiorum, consiliorum cum Angelis; at insuper peccatorum, quæ ne-

III.

C fanda

Vide Bellarm. s. & cum natura pugnantia sunt, vt de morbis & arumnis
li. 6. de amissione gratiæ.
c. 8. & seq.
Eccl. 10. 9.
Plutarch. in
apopht. re-
gum.

sileam, quibus supra animalia cuncta obnoxius est homo, vt do-
cent medici, & naturalis historiæ scriptores, & qui deplorant
lapsi hominis calamitates. Ob hæc omnia, quid superbit terra &
cæsio? Antigonus, à graui morbo postquam conualuerat: Nihil
lopeius est, inquietabat, siquidem hic morbus submonuit nos, ne animo
efferamur, cùm simus mortales. Deplorabant amici ceu magnum
malum, quod tam grauiter ægrotasset: ille interpretatus est, ex
morbis plus sibi accessisse boni, quam mali. Corpus extenuarat,
sed animum reddidit modestiorem: corporis robori non nihil de-
traxerat, sed animo detraxit insolentiam, morbum longè peri-
culosissimum. Proinde non pessimè res habet, cùm leuior mor-
bus arcet pellitué maiorem.

IV.

S Augustin.
in soliloq.
cap. 2.

Neque verò tantum, per imbecillitatis huius consideratio-
nen, pellitur superbia, sed etiam, ea agnita, subit animuū hu-
militas & demissio, quæ docet hominem, vt apud Deum querat
miseriarum suarum medicinam, & reuerenter querat. Audi ra-
tem ita orantem: Quid est homo, vt posset alioqui Deum factorem
suum? Parce mihi colloquenti tibi. Ignosce seruo tuo, qui præsumit
loquit tanto Domino. Legem non habet neceſtas. Dolor me compellit di-
cere, calamitas, quam patior, cogit me exclamare. Egrotus sum, ad
medicum clamo: cacus sum, ad lucem proprio. Mortuus sum, ad vitam
suffiro. Tu es medicus, tu lux, tu vita, Iesu Nazarene, miserere mei,
Fili David, miserere mei fons misericordie. Audi, qui ad te clamat, in-
firmum, lux, qua transi, expelta cæcum, præbe ei manum, ut ad te ve-
niat, & in lumine tuo videat lumen. Vita vivens, renova mortuum.
Quid sum ego, qui loquor tecum? Va mibi, Domine, parce mibi, Do-
mine. Et infrà: Dicam, dicam miseriam meam; confitebor, nec erum
bescam ante te vilitatem meam. Adiuua me, fortitudo mea, per quæ
subleuor, succurre virtus, per quam sustentor; veni lux, per quam vi-
deo: appare gloria, per quam gaudeo; appare vita, in qua vimam, ô
Domine Deus meus.

V.

S Gregor. li.
3. dial.

Quemadmodum autem miseriae huius vitæ non solum poena
sunt delicti nostri, verum etiam frena superbiæ, ne nos ipsos ma-
gni faciamus; ita etiam efficiunt, ne mundum ipsum nimis æsti-
memus. Despiciendum à nobis hic mundus fuerat, ait S. Gregorius,
etiam si